

9. Sedov V. Y. Formuvannia fakhovoi kompetentnosti maibutnikh inzheneriv-prohramistiv v umovakh mahistratury: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04 / Viktor Yevhenovych Sedov. – Kherson, 2016. – 25 s.

10. Shlianchak S. O. Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv z informatsiinykh tekhnolohii u vyshchykh navchalnykh: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04 / Svitlana Oleksandrivna Shlianchak. – Kyiv, 2014 – 23 s.

11. Shovkun V. V. Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv informatyky u kvaziprofesiinii diialnosti: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04 / Vitalii Vitaliiovych Shovkun. – Kherson, 2016. – 22 s.

ХАРАКТЕРИСТИКА МОДЕЛИ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ У БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ СФЕРЫ КОМПЬЮТЕРНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Сажиненко А. П.

Аннотация. В статье на основе анализа научных источников разработано и охарактеризовано экспериментальную модель формирования профессиональной компетентности бакалавров сферы компьютерных технологий. Определено её структуру: целевой, содержательный, технологический, результативный компоненты. Охарактеризовано технологическую составляющую реализацию модели. Определено ожидаемый результат: уровень сформированности в процессе профессиональной подготовки профессиональной компетентности бакалавров сферы компьютерных. Определены пять этапов реализации разработанной модели. Установлено, что модели свойственны открытость и системное развитие.

Ключевые слова: экспериментальная модель профессиональной подготовки, профессиональная компетентность, компоненты профессиональной компетентности, бакалавры сферы компьютерных технологий, учреждения высшего образования.

CHARACTERISTICS OF MODEL OF FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE IN FUTURE FACTORS IN THE FIELD OF COMPUTER TECHNOLOGIES

Sazhianko O. P.

Abstract. In the article on the basis of analysis of scientific sources an experimental model of formation of professional competence of bachelors of the field of computer technologies has been developed and characterized. Its structure is defined: purposeful, content, technological, productive components. The technological component of the model implementation is described. The expected result is outlined: the level of formation in the process of professional training of the professional competence of the bachelors of the field of computer. Five stages of realization of the developed model are defined. It is established that the models are inherent in openness and systemic development.

Key words: experimental model of professional training, professional competence, components of professional competence, bachelors of computer technologies sphere, institutions of higher education.

УДК 378(477): 351.851 (477)

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ПОШУК ЕФЕКТИВНИХ ШЛЯХІВ

Н.С. СИДОРЕНКО, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри управління та адміністрування *Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*
E-mail: life784n@gmail.com

Анотація. Досліджується актуальна проблема внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні. Підкреслюється зростання уваги в усьому світі до якості і стандартів вищої освіти як наслідку швидкого її розвитку і підвищення вартості освітніх

послуг. Обґрунтовується, що формування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, заснованої на єдиних стандартах і рекомендаціях свідчить про виникнення справжнього європейського виміру у сфері забезпечення якості та підсилює привабливість Європейського простору вищої освіти. У статті здійснена спроба наукового осмислення Європейських стандартів та рекомендацій щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Обґрунтовується ключова відповідальність ЗВО за внутрішнє забезпечення якості вищої освіти, виокремлюються вихідні положення для створення відповідних вітчизняних стандартів щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні. Акцентується увага на необхідності створення управлінських механізмів, інструментів, критеріїв, показників, індикаторів, шкал оцінювання, рекомендацій для забезпечення якості вітчизняної вищої освіти як необхідної умови довіри до неї і європейського визнання.

Ключові слова: вища освіта, внутрішнє забезпечення якості, Європейські стандарти, рекомендації, управління якістю, якість.

Актуальність. Проблема забезпечення якості вищої освіти набула актуальності в багатьох розвинених країнах в останній третині ХХ ст. з багатьох причин. Головними з них були: початок переходу від індустріального суспільства до суспільства знань, економіка якого спирається на науково-природничі та високотехнологічні досягнення; потреба на ринку праці фахівців із вищою освітою; перехід до масової, а далі до загальної вищої освіти (охоплення понад 60% молоді) й потреба навчати велику кількість людей із невисокими здібностями, засвоювати класичні академічні програми на прийнятному рівні; насичення ринку праці випускниками закладів вищої освіти, суперництво між ними за робочі місця; поява міжнародної конкуренції у сфері навчання студентів-іноземців тощо [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Механізми управління якістю освіти досліджували Шевченко С. О., Луговий В. І., Александров В. Т., Домбровська С. М., Лукіна Т. О. Теоретичні аспекти удосконалення існуючих механізмів державо-управлінського впливу на освітню галузь були розглянуті у роботах Антошкіної Л. І., Дзвінчука Д. І., Журавського В. С., Калашникової С. А., Колісниченко Н. М., Остапчука В. В., Сікорської І. М. та багатьох інших. Проте зазначену проблему ще не можна вважати дослідженою з багатьох причин.

Мета статті полягає в науковому осмисленні для системного застосування надбань Європейських стандартів та рекомендацій щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, на основі яких виокремлено вихідні положення для створення відповідних вітчизняних стандартів.

Результати. Розширення доступу до вищої освіти надає закладам вищої освіти можливість використовувати все більш різноманітний індивідуальний досвід. Заклади вищої освіти стають більш різноманітними за своїми місіями, способами надання освіти та співпраці, включаючи зростання інтернаціоналізації, цифрове навчання та нові форми надання освітніх послуг. Відповідь на різноманітність і зростаючі очікування вимагає від вищої освіти фундаментальних змін у її наданні, потребує більш студентоцентрованого підходу до навчання і викладання, включаючи гнучкі навчальні траєкторії та визнання компетентностей, набутих поза формальними освітніми програмами.

Проблемним питанням для української вищої освіти залишається імплементація систем внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості у відповідності до Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, які були ухвалені міністрами у справах вищої освіти у 2005 році після подання відповідної пропозиції Європейською асоціацією із забезпечення якості вищої освіти (ЕАЗЯВО) спільно з Європейською спілкою студентів (ЕСС), Європейською асоціацією закладів вищої освіти (ЕАЗВО) та Європейською асоціацією університетів (ЕАУ).

Роль забезпечення якості стає вирішальною у підтримці систем і закладів вищої освіти у їх реагуванні на зміни. Водночас, кваліфікації, набуті студентами, та їх досвід здобуття вищої освіти залишаються на першому плані інституційних місій. Ключова мета «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти» (ESG) – сприяти спільному розумінню забезпечення якості навчання і викладання, незважаючи на кордони між усіма стейкхолдерами.

Підходи до формування структури та змісту системи забезпечення якості в Європі базуються на «Європейських стандартах і рекомендаціях щодо внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти», призначення яких: покращувати освіту в Європейському просторі; допомагати закладам вищої освіти (ЗВО) забезпечувати й підвищувати якість діяльності та через якість стверджувати свої права на автономію; зробити зовнішнє забезпечення якості більш прозорим і зрозумілим.

Стандарти відігравали і відіграватимуть важливу роль у розвитку національних інституцій. Стандарти щодо забезпечення якості вищої освіти поділяються на стандарти: з внутрішнього забезпечення якості; з зовнішнього забезпечення якості; щодо агенцій із забезпечення якості.

Слід пам'ятати, про те, що названі складники взаємопов'язані за своєю сутністю і разом формують основу Європейської рамки забезпечення якості.

Закон України «Про вищу освіту» в значній мірі корелює з Європейськими стандартами і рекомендаціями щодо внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» вищі навчальні заклади зобов'язані мати внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Система внутрішнього забезпечення закладом вищої освіти якості вищої освіти за його поданням має оцінюватися Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти [2].

Проте проблемна ситуація довкола формування Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти певною мірою віддзеркалює загальний стан з реформою вищої освіти в цілому. Було багато очікувань, пов'язаних з формуванням нового органу, однак поки-що ми маємо загальне незадоволення та взаємні звинувачення. Виникає питання, з чого завтра розпочне свою роботу Національне агентство з забезпечення якості вищої освіти? Сам колегіальний орган (НАЗЯВО) з тими повноваженнями, які він отримає, та за відсутності чинників, які б забезпечували компетентність, достовірність і його ефективність, викликає особливу стурбованість у багатьох зацікавлених стейкхолдерів, зокрема керівників закладів вищої освіти, учасників навчально-виховного процесу, професійної громадськості, суспільства.

При цьому ми вважаємо: саме ЗВО мають нести відповідальність за якість освітніх послуг і за те, як ця якість забезпечується в інтересах суспільства. Є необхідним вдосконалення якості навчальних програм в інтересах студентів та існування ефективних і надійних організаційних структур, в межах яких ці академічні програми здійснюються. Необхідними умовами вищезазначеного є прозорість та використання зовнішньої фахової експертизи, розробка і забезпечення процесів, за допомогою яких ЗВО зможуть демонструвати свою відкритість та підзвітність.

Процес забезпечення якості вищої освіти в Україні йде корінням в радянське минуле, коли контроль над якістю освіти здійснювався адміністративно-командними методами. Це логічно, тому що споживачем послуг освіти в тій системі була держава. Відтак, в українській системі освіти логічно побудовані ті елементи, які були створені за умов адміністративного управління (за радянських часів) – тобто формальні процеси і процедури. В незалежній Україні відсутні державні стандарти, управлінські механізми, інструменти, критерії, показники, індикатори, шкали оцінювання, рекомендації тощо щодо забезпечення якості вищої освіти.

Європейська система освіти – навпаки, формувалася в умовах природного вибору, коли вимоги до якості освіти висувалися безпосередніми споживачами освітніх послуг – галузями.

Європейськими стандартами і рекомендаціями щодо внутрішнього забезпечення якості у закладах вищої освіти є:

1. Політика закладу і процедури забезпечення якості. Навчальні заклади повинні визначити політику і пов'язані з нею процедури, які б забезпечували якість і стандарти їхніх навчальних програм та дипломів. Вони також мають відкрито заявити про свої наміри створити таку атмосферу і практику, за якої б визнавалась важливість якості та її забезпечення. Задля досягнення такої мети навчальні заклади мають розробити і втілювати

стратегію постійного підвищення якості. Стратегія, політика і процедури повинні мати офіційний статус і бути доступними для широкого загалу. Вони також мають передбачити участь студентів та інших зацікавлених сторін у процесі забезпечення якості.

2. Затвердження, моніторинг і періодичний перегляд програм і дипломів закладами вищої освіти.

3. Оцінювання студентів, яке передбачає послідовне використання оприлюднених критеріїв, правил і процедур.

4. Забезпечення якості викладацького складу. Вищі навчальні заклади повинні мати у своєму розпорядженні певні процедури і критерії, які б засвідчували, що викладачі, які працюють із студентами, мають відповідну кваліфікацію і високий фаховий рівень для здійснення своїх професійних обов'язків. Ті, хто здійснюють зовнішню перевірку навчального закладу, мають про них знати і оцінити їх у кінцевому звіті про перевірку.

5. Забезпечення навчальних ресурсів та підтримки студентів. Навчальні заклади повинні гарантувати, що наявні ресурси, які забезпечують навчальний процес, є достатніми і відповідають змісту тих програм, які пропонує заклад.

6. Наявність інформаційних систем.

Отже, країни Європи створюють ефективні системи внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти на основі спільних стандартів та рекомендацій, для імплементації яких в Україні потрібно створити систему управління якістю в кожному вузі, в тому числі систему внутрішнього забезпечення якості освіти, мета якої б полягала в стимулюванні розвитку ЗВО, в яких підтримувалася б активна дослідницька та освітня діяльність; зацікавлені сторони були б проінформовані про процеси, що відбуваються, та про результати у цій галузі, а також підвищувався рівень їхніх очікувань; забезпечувалось створення спільної системи поглядів щодо надання вищої освіти та забезпечення її якості в межах Європейського простору вищої освіти.

«Європейські стандарти і рекомендації щодо внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти» сприймаються всіма суб'єктами вищої освіти Європи як доцільні.

Ми не можемо не погодитись з думкою В. Лугового, що Європейські стандарти та рекомендації, зокрема щодо внутрішнього забезпечення якості (саме забезпечення, а не лише моніторингу, оцінювання, контролю), у ЗВО ще повністю науково не осмислені й системно не застосовуються у вітчизняній практиці. Сприяти цій роботі могло б розроблення Національних стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти, сумісних з ESQ [3].

Як зазначалося вище, створення вітчизняних стандартів забезпечення якості вищої освіти має корелювати за змістом із відповідними європейськими.

В частині створення політики закладу і процедур забезпечення якості ЗВО повинні визначити політику і процедури, які б забезпечували якість, вони мають відкрито заявити про свої наміри, створити таку атмосферу і практику визнання важливості якості та її забезпечення, розробити і постійно втілювати стратегію підвищення якості, доступну для широкого загалу, передбачивши участь студентів та інших зацікавлених сторін у цьому процесі.

Навчальні програми повинні містити чітко визначені обов'язкові результати навчання; готовність та бажання персоналу створювати умови, які б допомогли студентам досягти цих результатів, повне, вчасне і відчутне визнання внеску тієї частини персоналу, яка демонструє майстерність, фахові якості, відданість справі.

ЗВО повинні мати офіційний механізм затвердження, перегляду та моніторингу навчальних програм, розуміючи, що довіра до вищої освіти виникає та підтримується завдяки ефективній діяльності ЗВО щодо забезпечення якості освіти.

Забезпечення якості програм включатиме розробку й публікацію очікуваних навчальних результатів, уважне ставлення до побудови програми, організації навчального процесу та змісту, наявність навчальних ресурсів, процедури затвердження програм, моніторинг досягнень студентів, перегляд програм (за участі зовнішніх експертів), взаємодія з ринком праці, участь студентів у забезпеченні якості.

Оцінювання студентів – один з найважливіших елементів вищої освіти. Оцінювання передбачає послідовне використання оприлюднених критеріїв, правил і процедур. Результати оцінювання мають значний вплив на майбутні кар'єри студентів. Важливо, щоб оцінювання проводилося професійно. Оцінювання дає важливу інформацію про ефективність викладання.

Процедури оцінювання студентів мають визначити, в якій мірі досягнуті заплановані навчальні результати; відповідатимуть своєму призначенню, тобто забезпечуватимуть діагностичний, поточний або підсумковий контроль; матимуть чіткі й оприлюднені критерії виставлення оцінок; здійснюватимуться людьми, котрі розуміють роль оцінювання у набутті студентами знань і вмінь, які пов'язані з їхньою майбутньою кваліфікацією; не покладатимуться на судження лише одного екзаменатора; братимуть до уваги всі можливі наслідки екзаменаційних правил; матимуть чіткі правила, які регулюють випадки відсутності студента через хворобу чи інші поважні обставини; гарантуватимуть відповідність до задекларованих навчальним закладом процедур; підлягатимуть адміністративним перевіркам, які встановлюватимуть точність здійснення вписаних процедур.

Студенти мають бути чітко поінформовані про стратегію оцінювання, яка застосовується щодо їхньої навчальної програми, про екзамени чи інші методи оцінювання, які будуть застосовані до них, чого від них очікують, про критерії, що будуть використані при оцінюванні їхньої успішності.

Щодо забезпечення якості викладацького складу. Викладачі являють собою найважливіший навчальний ресурс; ЗВО повинні мати певні процедури і критерії, які б визначали та засвідчували, що викладачі мають відповідну кваліфікацію для здійснення службових обов'язків; важливо, щоб викладачі мали доступ до інформації про те, як інші оцінюють їхню роботу; ЗВО повинні використовувати такі процедури відбору та призначення на посаду, які дозволяють пересвідчитись у тому, що новий викладач обов'язково має щонайменше базовий рівень компетентності; мають існувати механізми усунення з посад тих викладачів, які продовжують демонструвати свою професійну нездатність.

Навчальні ресурси повинні бути легкодоступними для студентів і врахувати їхні потреби і відгуки, ЗВО повинні гарантувати, що ресурси, які забезпечують навчальний процес достатні, ЗВО повинні відслідковувати, переглядати і вдосконалювати ефективність служб підтримки студентів, ефективно управляти навчальними програмами.

ЗВО мають володіти засобами інформації про свою діяльність, за допомогою яких висвітлювати хто працює добре, а хто потребує уваги). ЗВО варто порівнювати себе із подібними закладами, що дозволяє скласти уявлення про себе і дізнатись про інші засоби поліпшення якості діяльності.

Інформаційні системи мають відображати досягнення студентів та показники їхньої успішності, можливості випускників влаштуватися на роботу, задоволення студентів навчальними програмами, ефективність роботи викладачів, характер студентського складу, наявні навчальні ресурси та їхню вартість, ключові показники діяльності навчального закладу.

ЗВО повинні публікувати найсвіжішу, неупереджену й об'єктивну інформацію про свої навчальні можливості, програми, кваліфікації, викладання та оцінювання знань, відгуки від колишніх студентів та інформацію про їхнє працевлаштування, а також характеристики студентського складу, інформація не повинна використовуватися лише як маркетинговий інструмент.

Висновки і перспективи. У звіті робочої групи, що підготувала ЄАЗЯ, простежується перевага загальних принципів замість конкретних вимог, відсутність надмірної жорсткості і детальних процедур, оскільки процедури складають важливу частину автономії навчальних закладів і агенцій. Останні мають самі визначити процедурні послідовності, за якими здійснюватимуться стандарти [4, с. 11]. Саме такий підхід вважається загальноприйнятим на початковому етапі процесу зближення європейських професійних спільнот. «Однак, узагальнюючий характер принципів зумовлює те, що запропоновані стандарти і рекомендації більше фокусуються на тому, що треба робити, аніж на тому, як їх досягти» [4, с. 10].

Для отримання відповіді на питання «як їх досягти?» необхідне широке розгортання досліджень з освітніх вимірювань, без яких внутрішнє забезпечення якості вищої освіти, на нашу думку, є неможливим.

Результати наших наукових розвідок показують, що роль гаранта щодо наявності відповідного механізму зовнішнього забезпечення якості має покладатися на Міністерство освіти і науки України. Одночасно зазначимо, що стандарти і рекомендації враховують заяву міністрів у Берлінському комюніке про те, що «відповідно до принципу інституційної автономії, основна відповідальність за внутрішнє забезпечення якості у сфері вищої освіти лежить на кожному закладі, і це становить основу для справжньої підзвітності академічної системи в межах національної системи забезпечення якості [4, с. 12].»

Певна упорядкованість, що зароджується зі стандартизації вищої освіти має безпосередній вплив на її якість, і на наше переконання є засадничою умовою переходу до прогнозованого вченими [5] організованого суспільства. Отже, стандарти щодо забезпечення якості вищої освіти у Європейському освітньому просторі мають реалізовуватися на рівні ЗВО, державному та на міждержавному рівні серед країн – учасниць Болонської відозви. При цьому є необхідними науковий супровід і прискорені дії органів державного управління освітою в Україні щодо упровадження стандартів якості вищої освіти через відповідні механізми управління нею. Про ці та інші проблеми забезпечення якості вищої освіти в Україні йтиметься в наших подальших дослідженнях.

Список використаних джерел:

1. Модернізація освіти України у контексті євроінтеграційних процесів: історико-педагогічний аспект : монографія / авт. кол. О. А. Дубасенюк [та ін.] / за заг. ред. Н. Г. Сидорчук. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2008. С. 83 – 84.
2. Закон України «Про вищу освіту» // Голос України. – 2014. – 6 серпня. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>.
3. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. 84 с.
4. Шевченко С. О. Утвердження державно-громадського оцінювання якості вищої освіти в Україні як чинник її перспективних парадигмальних змін // Управління якістю освіти : досвід та інновації : колективна монографія / під заг. ред. Л. Л. Сушенцевої, Н. В. Житник. – Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2014. – 462 с.
5. Андрущенко В. П. Організоване суспільство. Проблема організації та суспільної самоорганізації в період радикальних трансформацій в Україні на рубежі століть: досвід соціально-філософського аналізу / В. П. Андрущенко. К. : ТОВ «Атлант ЮЕмСі», 2005. 498 с.

References

1. Modernizatsiia osvity Ukrainy u konteksti yevrointehratsiinykh protsesiv: istoryko-pedahohichniy aspekt : monohrafiia / avt. kol. O. A. Dubaseniuk [ta in.] / za zah. red. N.H.Sydorchuk. Zhytomyr : Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, 2008. S. 83 – 84.
2. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» // Holos Ukrainy. 2014. 6 serpnia. Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>.
3. Rozvytok systemy zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity v Ukraini: informatsiino-analitychnyi ohliad / Ukladachi: Dobko T., Zolotarova I., Kalashnikova S., Kovtunets V., Kurbatov S., Lynova I., Luhovyi V., Prokhor I., Rashkevych Yu., Sikorska I., Talanova Zh., Finikov T., Sharov S.; za zah. red. S. Kalashnikovoi ta V. Luhovoho. Kyiv : DP «NVTs «Priorytety», 2015. 84 s.
4. Shevchenko S. O. Utverdzhennia derzhavno-hromadskoho otsiniuvannia yakosti vyshchoi osvity v Ukraini yak chynnyk yii perspektyvnykh paradyhmalnykh zmin // Upravlinnia yakistiu osvity : dosvid ta innovatsii : kolektyvna monohrafiia / pid zah. red. L. L. Sushentsevoi, N. V. Zhytnyk. Dnipropetrovsk : IMA-pres, 2014. 462 s.
5. Andrushchenko V. P. Orhanizovane suspilstvo. Problema orhanizatsii ta suspilnoi samoorhanizatsii v period radykalnykh transformatsii v Ukraini na rubezhi stolit: dosvid sotsialno-filosofskoho analizu / V. P. Andrushchenko. K. : TOV «Atlant YuEmSi», 2005. 498 s.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЯ ЕВРОПЕЙСКИХ СТАНДАРТОВ ВНУТРЕННЕГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ КАЧЕСТВА ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ В УКРАИНЕ: ПОИСК ЭФФЕКТИВНЫХ ПУТЕЙ

Сидоренко Н.С.

Аннотация. Исследуется актуальная проблема внутреннего обеспечения качества высшего образования в Украине. Подчеркивается рост и внимания во всем мире к качеству и стандартам высшего образования как следствие быстрого его развития и повышения стоимости образовательных услуг. Обосновывается, что формирование системы внутреннего обеспечения качества высшего образования, основанной на единых стандартах и рекомендациях свидетельствует о возникновении настоящего европейского измерения в сфере обеспечения качества и усиливает привлекательность Европейского пространства высшего образования.

В статье предпринята попытка научного осмысления Европейских стандартов и рекомендаций по внутренней гарантии качества высшего образования. Обосновывается ключевая ответственность ЗВО за внутреннее обеспечение качества высшего образования, выделяются исходные положения для создания соответствующих отечественных стандартов внутреннего обеспечения качества высшего образования в Украине. Акцентируется внимание на необходимости создания управленческих механизмов, инструментов, критериев, показателей, индикаторов, шкал оценивания, рекомендаций для обеспечения качества отечественного образования как необходимого условия доверия к нему и европейского признания.

Ключевые слова: высшее образование, внутреннее обеспечение качества, Европейские стандарты, рекомендации, управление качеством, качество.

IMPLEMENTATION OF EUROPEAN STANDARDS FOR THE INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF HIGHER EDUCATION: THE SEARCH FOR EFFECTIVE WAYS

Sydorenko N.S.

Abstract. The actual problem of internal quality assurance of higher education in Ukraine is being researched. Raze of global attention to the quality and standards of higher education as a consequence of its rapid development and increasing the value of educational services is emphasized. It is justified that the formation of a system of internal quality assurance of higher education based on uniform standards and recommendations testifies the emergence of a genuine European measurement in the field of quality assurance and enhances the attractiveness of the European Higher Education Area. The need to assess the quality of higher education by the National Agency for the Quality Assurance of Higher Education or its accredited independent institutions for its compliance with quality systems is proven.

The article attempted to scientific understanding of the ESG for internal quality assurance. Substantiates key institutions responsible for internal quality assurance, distinguishes assumptions for the creation of appropriate national standards for internal quality assurance of higher education in Ukraine. Attention is focused on the need to establish management mechanisms, tools, criteria, indicators, indicators, scales of assessment guidelines to ensure the quality of national higher education as a prerequisite for credibility and European recognition.

Key words: higher education, internal quality assurance European standards, guidelines, quality control, quality.